

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 282/2016 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Palokin koskien palauttamisesta vaelluskalojen kutu- ja poikastuotantoalueiksi

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Krista Mikkosen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 282/2016 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta Palokin kosket kunnostetaan vaelluskalojen kutu- ja poikastuotantoalueiksi ja kansallisen kalatiestrategian kärkikohde Juojärven reitti avataan niin, että se mahdollistaa uhanalaisten järvitaimenen ja järvilohen lisääntymisen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Maa- ja metsätalousministeriö suuntaa vuosina 2016–2018 kärkihankerahoitusta yhteisrahoitteisesti toteuttaviin konkreettisiin ja nopeasti liikkeelle lähteviin vaelluskalojen elvyttämishankkeisiin. Kärkihankerahoituksesta on tarkoitus päättää myöhemmin alueellisten suunnitelmien perusteella. Hankkeiden suunnittelu ja yhteensovittaminen tulee tapahtua alueen toimesta ja valtion tuki edellyttää kumppaneiden merkittävää omarahoitusosuutta. Hankkeissa painotetaan vahvaa alueellista sitoutuneisuutta. Yhteensä kärkihankerahoitukseen on varattu seitsemän miljoonaa euroa käytettäväksi kolmen vuoden aikana.

Palokin koskien ennallistamiseksi ja kalan kulun järjestämiseksi Juojärven reitillä on selvitetty eri ratkaisuvaihtoehtoja. Toimenpiteiden kustannuksiksi on arvioitu 4–64 miljoonaa euroa. Edullisin vaihtoehto mahdollistaisi kalan kulun Nälönvirran padon ohi, mutta hankkeella ei saavutettaisi juurikaan lisää vaelluskaloille soveltuvaa tuotantoaluetta. Kallein vaihtoehto käsittäisi Palokin voimalaitoksen lakkauttamisen ja vanhan koskijakson luonnontilaan palauttamisen. Huomattavia kustannuksia aiheutuisi siitä, että ratkaisusta aiheutuva energianmenetys tulisi korvata voimayhtiölle.

Valmisteilla olevassa Vuoksen vesistön taimenkantojen hoito-ohjelmassa Heinäveden reitin taimenkanta kuuluu vesistön keskeisimpiin hoitokohteisiin. Se on todennäköisesti elinkelpoisen ja tuottoisin vielä Vuoksen vesistöalueella tavattavista uhanalaisista taimenkannoista. Heinäveden vapaalla reitillä on virta-alueita, joita voitaisiin vielä kunnostaa. Kunnostustoimenpiteet tukisivat alueen taimenen luontaista lisääntymistä. Heinäveden reitin taimen hyötyisi vähäisestäkin luontaisen poikastuotannon lisääntymisestä, koska geenivirta reitin muilla koskilla esiintyvien taimenten välillä tehostuisi.

Jo pientenkin koskialueiden kunnostuksella kalojen kutuun ja poikastuotantoon soveltuviksi olisi suuri merkitys Palokin läheisyydessä sekä ylävirran että alavirran suunnassa. Kunnostustoimenpiteitä on mahdollista tukea vaeltavien ja uhanalaisten kalakantojen elvyttämiseen vara-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 282/2016 vp

tuista määrärahoista riippumatta siitä, miten mahdollisessa kokonaisratkaisussa Juojärven reitin vaelluskalakantojen elvyttämiseksi edistytään.

Helsingissä 3.6.2016

Maatalous- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen